

ophørstidspunktet ikke på forhånd kan fastsættes, eller er fondens virksomhed ophørt af anden grund, f.eks. fordi den ejendom, fonden havde til formål at eje og administrere, er bortsaneret, vil en opløsning af fonden derimod kræve vedtægtsændring.

Der skal i denne forbindelse peges på, at en forenklet »opløsning« kan følge af, at fondens erhvervsvirksomhed ophører eller afhændes. I så fald skal fonden afmeldes som erhvervsdrivende efter § 49. Herefter fortsætter fonden som ikke-erhvervsdrivende fond efter reglerne i lov om fonde og visse foreninger, hvis opløsningsregler i givet fald skal anvendes.

Fusion

Reglerne om fusion i aktie- og anpartselskabslovene angår alene fusioner, hvor alle de involverede virksomheder er aktie- eller anpartsselskaber. Lignende regler bør gælde for fonde. I stk. 2 foreslås industriministeren derfor bemyndiget til at fastsætte regler om fusion af fonde med henholdsvis andre fonde eller med dattervirksomheder, der er aktie- eller anpartsselskaber, således at fonden overtager dattervirksomheden.

Det er hensigten, at de regler om fusion, der er indeholdt i aktieselskabsloven, som ændret ved lov nr. 282 af 9. juni 1982, og der gennemførte EF's 3. selskabsretsdirektiv af 9. oktober 1978, skal danne udgangspunktet for de regler, industriministeren fastsætter efter stk. 2. Reglerne skal imidlertid tilpasses, således at der tages hensyn til fondenes særlige forhold.

Det kan i denne forbindelse overvejes, om fusionen skal betragtes som et skyldnerskifte. Efter dansk rets almindelige regler vil det skyldnerskifte, der følger af fusionen, bevirke, at kreditorerne i de ophørende selskaber i mangel af særlig aftale kan forlange deres fordringer indfriet. Denne ordning er fraveget ved aktieselskabslovens kapitel 15 (og de tilsvarende regler i anpartsselskabsloven). Efter aktieselskabslovens § 134 g kan kreditorerne kun forlange indfrielse eller – ved uforfaldne fordringer – sikkerhedsstilling, hvis de i § 134 c omtalte vurderingsmænd har afgivet erklæring om, at fusionen må antages at medføre en forringelse af muligheden for fyldestgørelse af kreditorerne i det enkelte selskab. En lignende ordning bør overvejes ved fusion, hvori fonde indgår.

Bemyndigelsen i nr. 2 er begrænset til fusioner, hvor dattervirksomheden er et aktie- eller anpartselskab, idet der ikke findes regler om fusion for andre selskabsformer. Som eksempel på de særlige

problemer, der er forbundet ved fusion for andre selskabsformer, skal nævnes spørgsmålet om skyldnerskifte, hvor der i den ophørende virksomhed er personligt hæftende deltagere som f.eks. i kommanditselskaber.

For så vidt angår en fond, der ophører ved fusion, følger det af forslaget § 45, at bestyrelsens beslutning om opløsning af fonden ved fusion forudsætter en vedtægtsændring, og derfor kræver fondsmyndighedens tilladelse. Fusion betyder, at fonden ophører som selvstændig juridisk person og videreføres af den overtagende fond. Fondsmyndigheden skal derfor påse, at den ophørende fonds virksomhed videreføres i overensstemmelse med de berørte vedtægters formål. Fusion forudsætter således, at de fusionerende fonde har i det væsentlige identiske – eller i det mindste ikke uforenelige – formål, eller at der gives tilladelse til formålsændring efter § 46.

Aktieselskabsregisteret må påse, at fondsmyndighedens godkendelse foreligger, hvor det kræves, og at fusionen er sket i overensstemmelse med fondsmyndighedens tilladelse og reglerne om fusion.

Beskyttelse af minoritetsdeltagere i dattervirksomheder

Aktieselskabslovens § 20 b angår den situation, hvor et moderselskab ejer mere end ni tiendedele såvel af aktierne eller anparterne som af stemmerne i et datterselskab. Bestemmelsen giver moderselskabet en ret til at indløse minoritetsaktionærerne eller -anpartshaverne.

Aktieselskabslovens § 20 d giver datterselskabets minoritetsaktionærer eller -anpartshavere, der i disse tilfælde er så få, at de ikke har flere af de almindelige minoritetsbeføjelser, en tilsvarende ret til at forlange deres aktier eller anparter indløst af moderselskabet.

Tilsvarende regler indeholdes i anpartsselskabslovens § 14 d og f.

En ret for minoriteten til at kræve indløsning giver anledning til betænkeligheder, hvor modervirksomheden er en fond. Fonden vil navnlig kunne have vanskelighed med at finansiere indløsningen, og indløsning vil kunne påvirke fondens uddeling til formålet i længere tid.

Den fornødne beskyttelse for en minoritet på under 10 pct. i et aktie- eller anpartsselskab, der er dattervirksomhed, må først og fremmest søges i den almindelige generalklausul i aktieselskabslovens § 80 og anpartsselskabslovens § 61, der forudsættes at kunne anvendes over for eventuelle mis-